

# ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

---

Školní vzdělávací program pro  
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole .....	3
1.1	Název ŠVP .....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu .....	4
2	Obecná charakteristika školy .....	5
2.1	Velikost školy .....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání .....	8
3.1	Věcné podmínky .....	8
3.2	Životospráva.....	10
3.3	Psychosociální podmínky.....	12
3.4	Organizace chodu .....	14
3.5	Řízení mateřské školy .....	15
3.6	Personální a pedagogické zajištění .....	16
3.7	Spoluúčast rodičů .....	18
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami .....	19
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných .....	20
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let .....	22
4	Organizace vzdělávání .....	25
5	Charakteristika vzdělávacího programu .....	28
5.1	Zaměření školy .....	28
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu .....	29
5.3	Metody a formy vzdělávání .....	30
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	32
6	Vzdělávací obsah.....	35
6.1	Integrované bloky .....	35
6.1.1	Příroda kolem nás.....	35
6.1.2	Moje radosti.....	36
6.1.3	Já a můj svět.....	36
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....	37
6.3	Dílčí projekty a programy.....	38
7	Systém evaluace .....	43

# 1 Identifikační údaje o škole

## 1.1 Název ŠVP

**NÁZEV ŠVP:** Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

**MOTIVAČNÍ NÁZEV:** Poznáváme svět kolem nás

## 1.2 Údaje o škole

**NÁZEV ŠKOLY:** Masarykova jubilejní základní škola a mateřská škola, Černilov

**SÍDLO ŠKOLY:**

Školská 380, 503 43 Černilov

**KONTAKTY:**

**e-mail:** reditel@zscernilov.cz, **web:** www.zscernilov.cz

**REDIZO:** 650062345

**IČO:** 70986126

**STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY:** Mgr. et. Mgr. David Kubíček

**ZPRACOVATELÉ PROGRAMU:** Mgr. Petra Moravcová - zástupkyně ředitele pro mateřskou školu

## 1.3 Zřizovatel

**NÁZEV ZŘIZOVATELE:** Obecní úřad Černilov

**ADRESA ZŘIZOVATELE:**

Černilov 310, 503 43 Černilov

**KONTAKTY:**

Starosta: 724 186 816, [starosta@cernilov.cz](mailto:starosta@cernilov.cz)

Místostarostka: 734 203 928, [mistostarostka@cernilov.cz](mailto:mistostarostka@cernilov.cz)

## 1.4 Platnost dokumentu

**PLATNOST DOKUMENTU:** 30. 9. 2023

**VERZE ŠVP:** 1

**ČÍSLO JEDNACÍ:** ZŠMŠ/2021/289

**DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ:** 31. 8. 2021

**DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM:** 31. 8. 2021

.....

ředitel školy

Mgr. et. Mgr. David Kubíček

.....

Razítko školy

## 2 Obecná charakteristika školy

### 2.1 Velikost školy

**Kapacita školy:** 120 dětí

**Počet tříd:** 5 tříd

**Počet pracovníků:** 13

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

Mateřská škola je zařízení s celodenním pravidelným provozem, a to od 6.30 hodin do 16.30 hodin. Kapacita školy je 120 dětí, které jsou rozděleny do pěti tříd, zpravidla podle věku. Vzdělávání zajišťuje 9 učitelek, provoz 4 pracovnice.

### 2.2 Lokalita školy

**Lokalita školy:**

Mateřská škola se nachází v centru obce Černilov. Je postavena na pozemcích za základní školou a školní jídelnou, s níž je propojena spojovací chodbou. V sousedství jsou obytné domy a zemědělské pozemky.

### 2.3 Charakter a specifika budovy

**Charakter a specifika budovy/budov:**

Budovy mateřské školy jsou jednopatrové, jsou spojeny dlouhou propojovací chodbou. Velikost tříd je dostatečná, odpovídá hygienickým normám pro daný počet dětí.

V přízemí první budovy je třída pojmenovaná jako Sluníčka. Třída je rozdělena do dvou herních částí. První je definována prostorem s kobercem, druhá dětskými stoly. Na hernu navazují sociální zařízení a šatny určené pro děti, ale také šatny pro zaměstnance. V přilehlých prostorech budovy se nachází sklad čisticích prostředků, kabinet pomůcek a kuchyňka. V poschodí je umístěná třída Kapiček, která je stejně koncipovaná jako prostory jako v přízemí. Výjimkou je malý pokojíček pro děti navazující na prostor třídy.

Spojovací zasklená chodba nás dovede do druhé budovy, kde se nacházejí dvě další třídy. V přízemí je třída Hvězdičky a v patře Bublinky. Třídy jsou tvořeny třemi částmi oddělenými zatahovacími dveřmi. Herny se stolečky, herny s kobercem a tělocvičny, které rovněž slouží jako místnost pro odpočinek dětí. Pro výtvarné a tvořivé aktivity mají děti k dispozici malé místnosti - „kreslírny“ navazující na třídu. V přízemí je sborovna s knihovnou a malá dílna, v obou patrech jsou kuchyňky, sociální zařízení a šatny pro děti i zaměstnance.

Poslední pátá třída se nachází v přízemí budovy ZŠ. Třída je rozdělena na hrací část s kobercem a se stolečky. Děti využívají sociální zařízení školy. Šatny mají na propojovací chodbě k jídelně.

Mezi budovami mateřské školy je umístěna kancelář vedoucí MŠ.

### **Dopravní dostupnost školy:**

Ulice, ve které je postavena Masarykova jubilejní základní a mateřská škola, byla v nedávné době nově vybudována tak, aby vyhovovala moderním bezpečnostním hlediskům a uspokojila tak vzniklé nároky zvyšujícího se počtu aut v ulici a požadavkům na parkování vozidel v blízkém okolí školy. Byla vytvořena podélná i kolmá parkovací stání před mateřskou i základní školou a přilehlé parkoviště. Před základní školou byly opraveny autobusové zastávky a celý prostor byl vydlážděn žulovou dlažbou.

### **Informace z historie školy:**

První z budov mateřské školy v Černilově byla otevřena v září roku 1972. V následujících letech výrazněji stoupl počet dětí a vzrostly problémy s umístěním do mateřské školy. Tak byla na podzim roku 1981 započata stavba druhé budovy. Otevřením této budovy k 1. 9. 1983 se mateřská škola stala čtyřtřídní s věkově homogenními třídami. Z důvodu nedostatečné kapacity byla v roce 2011 zřízena další třída v areálu základní školy a navýšena kapacita na 120 dětí. V současnosti je mateřská škola pětitřídní. Nachází se v klidné části obce, těsně sousedí se základní školou a školní jídelnou.

Od roku 2003 je mateřská škola součástí právního subjektu, který tvoří Masarykova jubilejní základní škola a mateřská škola, Černilov.

V roce 2010 proběhla nákladná rekonstrukce celého areálu školy, jejíž součástí byla i úprava interiéru tříd první budovy. Celková oprava vnitřních prostor této budovy byla realizována v létě roku 2011. Modernizací prošly prostory kuchyní, hygienického zázemí a dětských šaten. V dalších letech probíhala výměna zastaralého nábytku ve třídách a výměna krytů na topení v první budově.

V roce 2015 byla rekonstruována druhá budova. Během stavebních prací a úprav se celé prostory šaten a umýváren otevřely a zpřehlednily. Také chodba a schodiště prošly obnovou. V letech 2016 a 2017 proběhla úprava interiéru tříd druhé budovy.

Zahrady a pozemky školy jsou oploceny. Každá budova má své pískoviště a domeček pro ukládání zahradních hraček, zahradního náčiní, environmentálních pomůcek a sportovního náčiní. Prostorné terasy jsou vybaveny zahradním nábytkem. V roce 2012 byly na zahradě u první budovy vybudovány nové herní prvky určené k rozvoji pohybových dovedností dětí a o několik let později mlhoviště, které je využíváno i pro jiné sportovní aktivity. Na zahradě u druhé budovy se nacházejí přírodní prvky podporující environmentální výchovu. Tento prostor je napojen na atrium mezi budovami, které je využíváno jako přírodní učebna a posezení s ohništěm. Pro pohyb dětí slouží kopec se skluzavkou, travnatá plocha a sportovní hřiště školy.

Třídy jsou pojmenovány následovně: Sluníčka, Kapičky, Bublínky, Hvězdičky a Školáčci.

**Sluníčka** – třída v přízemí budovy první budovy, je určena pro děti s věkovou hranicí do 4 let. Třída vybavená herními centry – dopravní, opravářské, výtvarné, kostky, knihovna, kuchyňka, obchůdek, pokojíček, relaxační aj... Ve třídě je notebook a Ipad. Prosklené dveře umožňují vstup na terasu se zahradou.

**Kapičky** – třídu v patře první budovy navštěvují děti ve věku do 4 let. Nachází se zde divadelní, hudební, taneční a pohybové, výtvarné, dopravní a konstruktivní centrum, dílnička, knihy, písmena, číslice, skládanky a puzzle a mnohé další. Navíc je zde vytvořen pokojíček s kuchyňským koutkem. Kromě klasického vybavení je zde i notebook a Ipad.

**Bublínky** – v druhé budově v patře se nachází třída pro děti od 4 do 6 let. Jako v ostatních třídách, jsou i zde různá vzdělávací a herní centra, konkrétně tato: interaktivní, matematické, knihy a písmena, přírodovědné, hudební, dramatické, výtvarné, pokusy a objevy, kostky a Lego, centrum společenských her, pokojíček s kuchyňským koutkem, obchůdek a také tělocvična. Nadstandartním vybavením je interaktivní tabule a notebook.

**Hvězdičky** – třídu v přízemí druhé budovy navštěvují děti od 4 do 6 let. Herní a vzdělávací centra: předčtenářské, předmatematické, přírodovědné, chovatelské, konstruktivní, centrum společenských her, divadelní a hudební koutek, knihovna, dílna. Děti si mohou hrát v pokojíčku s kuchyňkou, v obchůdku, tvořit v kreslárně nebo rozvíjet pohybové dovednosti v tělocvičně. Další využití má interaktivní tabule a notebook. Hned u třídy se nachází prostorná terasa se zahradou.

**Školáčci** – třída je určena dětem předškolního věku (od 5 do 6 let). Jako jediná je v budově základní školy. Nachází se zde centrum pro rozvoj předčtenářských a předmatematických dovedností, centrum společenských her, obchůdek a hudební koutek. Ve třídě je notebook, Ipad a didaktická pomůcky Klokanův kufr a Klokanovy kapsy.

## 3 Podmínky vzdělávání

### 3.1 Věcné podmínky

#### Prostorové uspořádání MŠ

Mateřská škola disponuje dostatečně velkými prostory (podlahová plocha i objem vzduchu atd. dle příslušného předpisu) a nabízí takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Budovy mateřské školy jsou jednopatrové, jsou spojeny dlouhou propojovací chodbou, kde se nachází i kancelář vedoucí MŠ.

V přízemí první budovy se nachází třída Sluníčka. Třída je rozdělena do dvou herních částí – s kobercem a dětskými stolky. Na hernu navazují sociální zařízení a šatny pro děti a zaměstnance. V dalších prostorách budovy se nachází sklad čisticích prostředků, kabinet pomůcek a kuchyňka. V poschodí je třída Kapičky se stejně koncipovanými prostory jako v přízemí. Výjimku tvoří malý pokojíček pro děti.

Spojovací zasklená chodba nás dovede do druhé budovy, kde jsou dvě další dvě třídy. V přízemí jsou Hvězdičky a v patře Bublínky. Třídy mají tři části oddělené zatahovacími dveřmi. Herny se stolečky, herny s kobercem a tělocvičny, které rovněž slouží jako místnost pro odpočinek dětí. Pro výtvarné a tvořivé aktivity mají děti k dispozici malé místnosti – „kreslírny“. Vedle třídy v přízemí je sborovna s knihovnou a malá dílna. V obou patrech jsou kuchyňky, sociální zařízení a šatny pro děti i zaměstnance.

Třída Školáčky se nachází v přízemí budovy ZŠ. Je rozdělena na hrací část s kobercem a se stolečky. Děti využívají sociální zařízení školy, šatny jsou v propojovací chodbě k jídelně.

Na budovy bezprostředně navazují zahrady, které jsou vybavené herními prvky a umožňují dětem rozmanité aktivity. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin).

#### Vybavení pro odpočinek dětí

V budovách mateřské školy děti odpočívají na vzdušných plastových lehátkách, děti ze třídy Školáčeků na koberci s polštářky. Lehátka s lůžkovinami se ukládají do skříní a jsou od herních prostor odděleny závěsem. V první budově mladší děti používají na ukládání oblečení plastové košíky. Vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům, množství odpovídá počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu.



### **Dětský nábytek**

Nábytek ve třídách je nový a funkční, je přizpůsoben výšce a potřebám dětí. Umožňuje dětem půjčovat si samostatně většinu hraček a pomůcek. Hračky a pomůcky jsou pravidelně obměňovány.

### **Hračky a vybavení tříd**

Vybavení, pomůcky i hračky jsou zdravotně nezávadné, odpovídají věku a počtu dětí ve třídách a zároveň požadavkům i potřebám vyplývajícím z věkových zvláštností dětí. Prostorové uspořádání tříd vyhovuje skupinovým i individuálním činnostem dětí. Vybavení je průběžně obnovováno, doplňováno a pedagogicky plně využíváno.

### **Tělocvičné nářadí a náčiní**

Třídy jsou vybaveny různými druhy tělocvičného náčiní. Např. lavičkami, žíněnkami, v některých třídách je trampolína, žebřiny, prolézací mosty aj. Děti mají možnost si vytvářet různé překážkové dráhy např. z molitanových stavebnic a dalšího sportovního náčiní. V první budově využíváme pro pohyb dětí část třídy s kobercem. V druhé budově slouží k pohybovým aktivitám dětí tělocvična. Děti ze třídy Školáčků navštěvují tělocvičnu ZŠ vždy jednou týdně, ostatní třídy mají možnost využít školní tělocvičnu po předchozí domluvě.

### **Vybavení digitálními technologiemi**

Součástí každé třídy je notebook určený pro práci pedagogů, pro vzdělávání a hry dětí. K dispozici máme tři Ipady a dvě interaktivní tabule. Mateřská škola plně využívá nabídky zakoupených speciálních výukových programů Barevné kamínky, Hravouka, Předškolní brašnička, Abeceda, Výukové kartičky aj.

### **Podlahová krytina**

Podlahové krytiny jsou ve všech prostorech MŠ postupně obměňovány, převážně se jedná se o koberce a linolea. Na chodbách a umývárkách je položena dlažba.

### **Osvětlení prostoru**

Osvětlení tříd odpovídá stanoveným normám, ve třídách jsou na oknech nainstalovány žaluzie, ve třídě v ZŠ rolety.

### **Výzdoba školy a tříd**

Společně s dětmi se podílíme na tom, aby naše prostředí bylo co nejestetičtější. Dětské práce jsou nedílnou součástí výzdoby tříd a jsou vystavovány pro rodiče i veřejnost v šatnách a propojovací chodbě.

### Výhled na období 2021-2023

- postupná výmalba všech prostor podle potřeb a požadavků
- průběžná obměna ložního povlečení a ručníků pro děti
- obnova hraček a pomůcek (dovybavení center - pěstitelský koutek, dílna, tělocvičné pomůcky, pomůcky na polytechnické vzdělávání - stavebnice apod.)
- výměna podlahové krytiny v tělocvičnách zadní budovy
- třída Školáčků - nový nábytek do třídy a šatny, výmalba, nové podlahy, interaktivní tabule, vybavení center aktivit, kopírka
- obnova některých zastaralých notebooků, koupě vzdělávacích IT programů pro děti, televize (přední budova)
- nové dveře do zadní budovy, židle pro učitelky (zadní budova)
- oprava plotu MŠ (zadní zahrada)
- herní prvek u zadní budovy (př. u nově postavené tělocvičny)
- nové stoly a lavice na zahrady
- venkovní toaleta pro děti (přední zahrada), zahradní pítka

## 3.2 Životospráva

Dětem je poskytována vyvážená plnohodnotná strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována technologie přípravy pokrmů a nápojů. Mezi jednotlivými pokrmy jsou vhodné časové intervaly. Děti dostávají pravidelný každodenní přísun ovoce a zeleniny. Ve všech třídách jsou pitné koutky, kde má každé dítě svůj hrneček a může si vybrat z nabídky nápojů. Při výletech dbáme na to, aby děti měly s sebou lahvičku s nápojem.

Děti do jídla nenutíme, jídlo nabízíme, motivujeme. Snažíme se, aby měly možnost vše ochutnat. Vedeme je k samostatnosti při sebeobsluze a ke správnému stolování. Respektujeme nesnášenlivost některých potravin dětmi, případné alergie na potraviny.

Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

### Denní režim

Poskytujeme stálý pravidelný denní režim (dostatek času na realizaci činností), prostor k odpočinku během dne, individuální péče (vzdělávací činnosti realizované důsledně v menších skupinách či individuálně), srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád. Režim je pravidelný a současně natolik flexibilní, že umožňuje přizpůsobovat činnosti a aktivity dětí během dne jejich různým potřebám, zájmům a aktuální situaci. Každá třída jej má uzpůsobený konkrétním potřebám, věku dětí a probíhajícímu programu.

### **Pohybové aktivity**

Každý den s dětmi cvičíme. Zdravotní cvičení motivujeme a doprovázíme říkadly a písněmi. Využíváme různé tělocvičné i netradiční náčiní a nářadí, stavíme překážkové dráhy, hraje pohybové hry.

### **Pobyt venku**

Pobyt venku je každodenní pravidelnou součástí denního programu dětí. Učitelka dbá na výběr dětského oblečení v závislosti na teplotních a povětrnostních podmínkách. Děti bývají dostatečně dlouho venku, zpravidla dvě hodiny dopoledne. Program činností je přizpůsobován kvalitě ovzduší a teplotám. Děti nechodí ven za nepříznivých inverzních podmínek, za silného deště a větru a mrazu vyšším než je  $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$ . Místo pobytu určuje učitelka podle programu činností dětí nebo podle příležitostných nabídek a možností. V dostatečné míře je využíván pobyt na školní zahradě, pravidelně jsou zařazovány vycházky mimo areál MŠ. Navštěvujeme dětské hřiště v Černilově, hřiště ZŠ a podnikáme tematické výlety. Při vycházkách se snaží učitelky zajistit dětem možnost spontánního pohybu. Náplň pobytu venku koresponduje se vzdělávacími tématy jednotlivých tříd.

S ohledem na upravenou školní zahradu je doporučováno využívat ji pro vzdělávací aktivity environmentálního charakteru a další např. výtvarné a pracovní činnosti s dětmi.

### **Otužování**

Otužování v mateřské škole probíhá přirozeným způsobem v průběhu celého dne. Třídy jsou pravidelně větrány, vždy při pohybových aktivitách dětí. Učitelky dbají na to, aby děti pobývaly v MŠ v přiměřeném oblečení.

V jarních měsících mohou starší děti, dle zájmu rodičů, absolvovat 5ti denní školu v přírodě. Při teplém počasí se děti osvěžují na školní zahradě v mlhovišti. Předškoláci a starší děti se účastní plavecké výuky v městských lázních. Od listopadu do dubna navštěvujeme solné jeskyně a s přihlášenými dětmi jezdíme na hory do lyžařské školy.

### **Odpočinek**

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, odpočinku a spánku jednotlivých dětí.

V průběhu dne zařazujeme mezi aktivity klidové činnosti a relaxace, ve třídách využíváme relaxační koutky. Pravidelnou součástí denního režimu dětí je odpočinek po obědě. Respektujeme odlišnou potřebu spánku jednotlivých dětí, a proto se délka odpočinku odvíjí od věku dětí a jejich individuálních potřeb.

Děti se po obědě převléknou, položí se na lehátka a poslechnou si četbu na pokračování, případně pohádky z CD. Pro navození uvolnění a zklidnění je dětem pouštěna relaxační hudba, nebo jim

učitelka zpívá písně s klidným rytmem a melodií. Po této části se děti mohou rozhodnout, zda budou odpočívat nebo půjdou vstávat.

Nespící děti jsou vedeny k ohleduplnosti vůči spícím kamarádům, jsou jim umožněny klidové hry (puzzle, mozaiky, prohlížení knih a časopisů) a činnosti na procvičení jemné motoriky, logického myšlení nebo grafomotoriky.

Předškoláci plní mimo jiné úkoly spojené s přípravou na školu (např. různé pracovní listy, kterými si procvičují předčtenářskou gramotnost, předmatematickou gramotnost, prostorové vztahy, pozornost, paměť aj.).

V době odpočinku probíhají v mateřské škole doplňkové programy, aktivity – Říkej, mluv a povídej (logopedie), Angličtina, Keramika, Chytří stavitelé, Zvědavý pozorovatel a Šikovné ručičky.

### Výhled na období 2021-2023

- společná komunikace s rodiči ohledně stravování dětí
- nabízet zeleninu a ovoce dětem v průběhu celého dne
- nadále poskytovat dětem pitný režim na zahradě i ve třídách po celou dobu pobytu
- u dětí, které nepijí, domluvit s rodiči nějakou alternativu - lahvičku, ze které budou děti pít, jiný nápoj
- dodržovat čas dopolední svačiny, odchodů na vycházku, návratů na oběd
- pravidelně zařazovat pohybové aktivity, využívat tělocvičnu zadní budovy dětmi z přední budovy
- respektovat nižší potřebu spánku všech dětí (i ve třídách mladších dětí nabízet jiný klidový program)
- zvyšovat fyzickou zdatnost dětí
- dbát o správné držení těla (prostřednictvím zdravotního cvičení)

## 3.3 Psychosociální podmínky

- Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.
- Nově příchozí děti mají možnost se postupně adaptovat na nové prostředí i situaci.
- Učitelé respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.). Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností.
- Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoliv komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřijatelná.

- Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná).
- Snažíme se, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.
- Vytváříme klidné a vstřícné prostředí bez stresu a spěchu.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení, žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné.
- Nezatěžujeme děti nevhodnými aktivitami, nezařazujeme nezdravé soutěžení.
- Vytváříme atmosféru vzájemné spolupráce a důvěry mezi dětmi i dospělými.
- Volnost a osobní svoboda je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit se pravidlům soužití.
- Pravidla jsou ve všech třídách dětmi vyvozená. Pro názornost využíváme piktogramy. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.
- Učitelka dětem naslouchá, vyhýbá se negativnímu slovnímu hodnocení, podporuje děti v samostatnosti, chválí a pozitivně hodnotí, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků.
- Dětem je dána svoboda rozhodování, podporují se v samostatném úsudku a vyvozování důsledků určitého chování a jednání.
- Učitelka využívá empatických reakcí při komunikaci s dítětem i rodičem.
- Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky)
- Učitel se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

#### **Výhled na období 2022-2024**

- plynulý přechod od stravování a hygieny k herním činnostem
- prohlubovat spolupráci s rodiči ohledně hygienických návyků a stravování
- vyvozování a dodržování pravidel soužití
- vyhýbání se negativním komentářům
- mít respektující přístup k dětem

### 3.4 Organizace chodu

- Denní řád je pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.
- Do denního programu jsou zařazovány každodenně zdravotně preventivní pohybové aktivity.
- Učitelka se plně věnuje dětem a jejich vzdělávání.
- Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.
- Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit a kroužků, které mateřská škola organizuje v odpoledních hodinách nad rámec běžného programu.
- Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, kterou mohou dokončit nebo v ní později pokračovat.
- Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem.
- Děti mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností.
- Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.
- Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.
- Při nespavém režimu nabízíme dětem klidové aktivity, věnujeme se individuální práci a dětem se SVP.
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
- Některé řízené činnosti přesouváme při vhodném počasí ven.
- Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).
- Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě. Spojování tříd je omezeno.
- Nadané děti vzděláváme tak, aby se jejich mimořádné schopnosti mohly projevit a rozvíjet.

#### Výhled na období 2022-2024

- dle finančních a organizačních možností eliminovat v co největší míře spojování tříd, zajistit přítomnost dvou pracovnic ve třídě (především u nejmladších dětí)

## 3.5 Řízení mateřské školy

- Povinnosti, práva a úkoly všech pracovníků školy jsou jasně stanoveny v pracovních náplních.
- Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek.
- Zaměstnanci se podílejí na chodu školy, mají možnost se vyjadřovat, uplatnit svůj názor a společně hledat řešení. Zástupkyně ředitele mateřské školy zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.
- Zaměstnanci se setkávají na pravidelných poradách a informativních schůzkách. Zástupkyně mateřské školy dává přednost osobnímu jednání. Zaměstnanci ji mohou kdykoli kontaktovat.
- Zástupkyně ředitele mateřské školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče.
- Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu.
- Zástupkyně ředitele mateřské školy vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu, případně s rodiči.
- Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se základní školou, knihovnou, Klubem rodičů při mateřské škole, o. s. Ulita Černilov, s dalšími školami a institucemi při realizacích grantů a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

### Forma kontrolní činnosti

Zástupkyně mateřské školy hospituje ve výchovně vzdělávacích činnostech, kontroluje vedení třídní dokumentace a hodnotí kvalitu výchovně vzdělávací práce. Jednou ročně probíhají motivační rozhovory se zaměstnanci. Průběžně je kontrolována kvalita práce provozních pracovníků. Jednou ročně všichni zaměstnanci vyplňují autoevaluační a evaluační dotazníky. Je nabízen hodnotící dotazník také rodičům dětí z mateřské školy. V rámci Mapy školy probíhá hodnocení všech zaměstnanců a rodičů jedenkrát za tři roky. Pravidelně jsou organizovány pedagogické rady, provozní porady a také pracovní porady podle aktuální potřeby.

### Informační systém

Zaměstnanci:

- průběžné informační schůzky (dle potřeby 1x týdně)

- emailová komunikace
- nástěnka pro zaměstnance (na webovém portálu)
- sdílená složka dokumentů
- pedagogické rady (5x ročně)
- pracovní porady (dle potřeby)
- zahajovací porada (1x ročně)

Rodiče:

- každodenní komunikace při předávání dětí
- rodičovské schůzky
- informační nástěnky v šatnách
- hlavní informační nástěnka pro rodiče i veřejnost v propojovací chodbě
- webové stránky školy

Veřejnost:

- webové stránky, včetně dalších medií (Zpravodaj Černilovsko)
- informační tabule
- „Den otevřených dveří“
- prezentace výtvarných prací v KSD, účast na celostátních VV soutěžích
- prezentace školy při veřejném vystupování dětí při různých společenských akcích v obci
- prezentace školy na tematických třídních dílnách, akcích v rámci společných setkání s rodiči

#### **Výhled na období 2022-2024**

- písemně zaznamenávat kontroly práce zaměstnanců, nedostatky slovně projednat
- častější hospitace (u všech učitelek), kontroly u začínajících učitelek
- delegovat pravomoci a úkoly na jednotlivé pracovnice rovnoměrně

### **3.6 Personální a pedagogické zajištění**

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ti, kterým část odbornosti chybí, si ji průběžně doplňují. Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.

Zástupkyně ředitele pro mateřskou školu podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogických pracovníků (včetně svojí osoby) a vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Pedagogický sbor, resp. pracovní tým, funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.



Služby učitelek jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Učitelky se zpravidla střídají po týdnu při ranní a odpolední službě. Při vycházkách, výletech, docházení mimo areál je vždy zajištěn dostatečný počet zaměstnanců pro dohled nad dětmi. Podle možností a podmínek školy je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny.

Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí). Zkušenější paní učitelky uvádějí do praxe začínající kolegyně, studentky středních a vysokých škol.

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami je v souvislosti s rozhodnutím poradny poskytnuta péče asistenta pedagoga. Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

#### **Vzdělávání učitelek**

- individualizace vzdělávání v MŠ
- inkluze – vzdělávání dětí s podpůrným opatřením
- polytechnické vzdělávání
- jazykové vzdělávání

#### **Zaměření jednotlivých učitelek**

- Logopedické zaměření - logopedické preventistky
- Výuka anglického jazyka
- Enviromentální vzdělávání
- Polytechnické vzdělávání
- Speciální vzdělávací potřeby a děti nadané
- Výtvarné a hudební zaměření

#### **Kvalita ve výběru pedagogických pracovníků**

- přijímat kvalifikované a kvalitní pedagogické pracovníky

#### **Výhled na období 2022-2024**

- rozvíjení vzájemného respektu, tolerance, porozumění, tvořivé spolupráce, vstřícnosti
- zachovávání si psychické vyrovnanosti, být přátelský k druhým, být proaktivní, otevřený novým nápadům
- v případě potřeby si umět říci o pomoc a být upřímný, problémy komunikovat přímo a co nejdříve

- spolupracovat s asistentkou pedagoga, rozdělení rolí, úkolů, vzájemná výpomoc při každodenních situacích

### 3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Vzájemná spolupráce funguje na základě partnerství. Učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a pomoci.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, podle svého zájmu zde vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projevili-li zájem, mohou se spolupodílet na plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod. Učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání a individuálních pokrocích jejich dětí v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči na společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost s ohledem na svěřené, citlivé a osobní informace o dané rodině a jejich dítěti. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě, nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Kvalitu poskytovaných služeb pro rodiče a jejich děti si ověřujeme prostřednictvím evaluačních dotazníků.

#### Výhled na období 2022-2024

- vyhledávat a podporovat aktivní rodiče, kteří mají zájem podílet se ve větší míře na chodu školy
- v šatnách poděkovat rodičům za pomoc
- být otevřenou školou vůči rodině dětí
- dle možností zapojovat rodiny dětí do jejich vzdělávání, umožňovat jim aktivní vstup do tříd, vítat jejich přítomnost ve třídě (přednášky, i besedy připravované rodiči) - podle epidemiologické situace
- dávat rodičům příležitost spolurozhodovat o postupech vhodných k podpoře učení a rozvoje jejich dětí (postupně hledat formy a způsoby přijatelné pro obě strany rodiče-učitelky)
- zapojovat rodiny dětí do rozhodování o věcech souvisejících se životem třídy

## 3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství.

Dětem se specifickými potřebami věnujeme zvýšenou péčí dle jejich potřeb, ale také možností učitelů s přihlédnutím na ostatní děti ve třídě. Učitelky intenzivně spolupracují intenzivněji s rodiči. Dle vzniklých situací doporučujeme případnou návštěvu odborníka pro posouzení pokroků dítěte, případně doporučení navštěvovat speciální školské zařízení.

Vývoj těchto dětí je sledován v jednotlivých oblastech. Nabízené činnosti jsou pro ně nastaveny tak, aby i tyto děti zažívaly úspěch a radost z toho, co se jim povedlo.

**Prostředí mateřské školy** je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se SVP (bezbariérový přístup, zvýšený bezpečnostní dohled), je zabezpečena možnost pohybu a orientace dítěte v prostorech školy pomocí dostupných technických prostředků nebo lidských zdrojů. V mateřské škole jsou k dispozici kompenzační (technické a didaktické) pomůcky dle potřeb konkrétního dítěte.

**V oblasti životosprávy** je respektována potřeba častější relaxace dětí, možnost uchýlit se do intimního koutku a tím zajistit dítěti klid podporující snadnější zvládnutí problémů. Pravidelný rytmus a řád mateřské školy je flexibilní, přizpůsobený speciálním vzdělávacím potřebám jednotlivých dětí.

### **Přístupy výchovně vzdělávací práce**

Vzdělávání probíhá v průběhu celého dne formou spontánních a řízených aktivit, které jsou vzájemně provázané, vyvážené a vycházejí z potřeb, možností a zájmu dítěte. Při vzdělávání dětí využíváme přirozených situací s prvky prožitkového učení.

Je zajištěna kvalitní průběžná speciálně pedagogická péče (logopedická, strukturované učení ...). Ve výchovně vzdělávací práci uplatňujeme integrovaný přístup. K dítěti přistupujeme individuálně s ohledem na jeho schopnosti, potřeby, zájmy a možnosti. Pedagogické aktivity probíhají v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, každé dítě je stimulováno, citlivě podněcováno k učení a pozitivně motivováno k vlastnímu vzdělávacímu úsilí.

V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě. Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga.

### **Úprava podmínek a harmonogram pro zlepšování 2022-2024**

- včasné diagnostikovat děti s podpůrnými opatřeními

- doporučit rodičům vyšetření ve školském poradenském zařízení
- vyhotovit bez odkladu Plán pedagogické podpory a postupovat podle něj, následně vyhodnocovat jeho účinnost
- v případě přiznání podpůrných opatření ŠPZ od 2. stupně – realizovat je
- volit vhodné metody a prostředky, spolupracovat s odborníky v patřičné oblasti, zajistit potřebné pomůcky
- citlivě komunikovat s dětmi i rodiči ostatních dětí ve třídě předávat jim potřebné informace a vytvářet podmínky pro pozitivní přijetí dítěte se speciálními potřebami v komunitě třídy a školy

### 3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet (např. nadstandardní vybavení třídy hudebními nástroji, výtvarnými pomůckami a konstruktivními stavebnicemi). Má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí.

Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky (např. možnost samostatné práce s náročnějším zadáním).

Pedagogové si prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporují u nich zvědavost, povzbuzují je v kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu.

Mateřská škola spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atp.).

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory:

- Poradenství ve vztahu k rodičům – mimoškolní nabídka na podporu nadání dítěte.
- Komunikace mezi třídami – zapojení dítěte do aktivit v jiných třídách.
- Vzdělávání učitelek v problematice péče o nadané děti.
- Testování dětí v rámci projektu nadané dítě – účast v soutěži Logická olympiáda.
- Prostředí je přizpůsobeno potřebám a možnostem nadaných dětí.
- Doplňování vzdělávací nabídky s dostatkem podnětů, popř. dalšími aktivitami a činnostmi.
- Naše hlavní pozornost je věnována výběru edukačních metod a přístupů vedoucích k inkluzi nadaného dítěte. Podporujeme rozvoj nadání všech dětí ve skupině.

Mezi základní charakteristiky nadaných dětí patří např. zvýšená aktivita, menší potřeba spánku, schopnost se dlouho soustředit i na několik věcí současně, výborná paměť, snadná vstřípivost nových informací, brzký rozvoj řeči, zájem o písmena, číslice a všeobecná zvědavost.

Nadané děti mají často širokou slovní zásobu, obsáhlé znalosti o okolním světě, znají význam cizích slov, která dokáží použít ve správném kontextu. Před hračkami upřednostňují knihy, encyklopedie nebo počítač. Často vyhledávají kontakt s dospělými, obvykle se naučí samy číst a psát.

Práce s dítětem v naší MŠ, které vykazuje známky nadaného chování či výrazného talentu, je následující:

- Konzultace s rodiči dítěte, vyšetření v PPP (na žádost rodičů).
- Pokud je nadání prokázáno, je vystaveno doporučení a podpurná opatření pro další práci s dítětem.
- Na základě vystaveného doporučení z PPP učitelka vytvoří plán PLPP.

#### **Materiální podmínky tříd:**

Nabídka pomůcek a her přesahuje svým obsahem i zaměřením věkový limit 6 let. Děti mají k dispozici hry a pomůcky pro starší děti, na rozvoj logického myšlení, čtení, psaní, matematiku, interaktivní tabuli a Ipad. V třídních knihovnách jsou encyklopedie a naučné knihy. K dispozici jsou složitější tvořivé a konstruktivní stavebnice, dostatek výtvarného a pracovního materiálu.

#### **Vzdělávací program:**

Vzdělávací nabídka je individualizovaná, nadanému dítěti je poskytnuta možnost uplatnit své nadání v dané oblasti. V oblastech, kde může být nějaký deficit, poskytujeme podporu (např. sociální oblast). Učitelka aktivně vyhledává příležitosti a možnosti na podporu nadání dítěte, poskytuje mu dostatek přiměřeně náročných činností a podnětů pro další rozvoj.

Výtvarně nadané děti se mohou rozvíjet v mateřské škole ve Výtvarném kroužku, v aktivitě Keramika a v aktivitě Šikovné ručičky. Další nabídka je v rámci pohybových aktivit (cvičení s rodiči v tělocvičně ZŠ, tanečně pohybový kroužek ve spolupráci se základní školou, dále plavání či lyžování). Předškolní děti mohou chodit na angličtinu či na aktivitu Chytří stavitelé.

#### **Výhled na období 2022-2024**

- včasné diagnostikovat nadané dítě
- doporučit rodičům vyšetření ve Školském poradenském zařízení, postupovat dle doporučení ŠPZ, volit vhodné strategie, neopomíjet individuální péči o nadané děti
- volit vhodné metody a prostředky, spolupracovat s odborníky v daném oboru nadání dítěte, zajistit potřebné pomůcky
- realizovat rozšířené aktivity pro nadané děti

## 3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

### Věcné (materiální) podmínky třídy

Děti mladší tří let jsou zařazovány do třídy přední budovy. Prostředí třídy poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne. Třída je rozdělena na dvě části s několika koutky, kde si děti mohou hrát ve skupinách. Je vybavena ergonomicky upraveným nábytkem, malými stolky, dětskými židlemi, které odpovídají věku, jsou bezpečné a stabilní. Je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Stále obnovujeme a doplňujeme hračky, pomůcky, náčiní, materiál a doplňky tak, aby odpovídaly počtu a věku dětí. Vše je umístěno v nízkých skříňkách a policích, kontejnerech volně dostupných dětem. Ve třídách jsou kuchyňky, obchůdek, domeček pro námětové hry, velké stavebnice pro konstruktivní hry i samostatný prostor pro výtvarné a pracovní činnosti. Součástí třídy je relaxační koutek pro odpočinek a klidové hry dětí. Ve třídě jsou dětem nastavena srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Pro umístění náhradního oblečení dětí máme k dispozici dostatečně velký kapsář.

Na školní zahradě mohou děti ve věku od 2 let využívat některé herní prvky, jako např. pískoviště, terasu s dětskou kuchyňkou, domeček a herní prvek pro nejmenší děti.

### Podmínky v oblasti hygienické

Jsou dodržovány hygienické podmínky, které jsou stanoveny v souladu s platnými právními předpisy. Umyvárna byla dovybavena nočníky a krytým nášlapným odpadkovým košem na použité pleny, které se adekvátním způsobem myjí a dezinfikují. Zároveň máme vyčleněnou skříň pro ukládání individuálních hygienických potřeb dětí (pleny, vlhčené ubrousky apod.). Se zákonnými zástupci dětí, jejichž dítě používá pleny, je dohodnut i systém přinášení hygienických potřeb pro děti do mateřské školy tak, aby byly vždy k dispozici v dostatečném množství. V souladu se zákonem zajišťujeme skladování a odvoz použitých plen.

### Podmínky v oblasti životosprávy

Je upraven denní režim zejména v souvislosti s potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí (v případě větší potřeby spánku děti nebudou buzeny přesně ve stanoveném čase).

### Vzdělávací program

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek). Plánování a realizace konkrétních vzdělávacích činností musí být přizpůsobeny možnostem a schopnostem dětí. Podle toho učitelka volí metody a formy práce. Děti se nejvíce učí nápodobou nebo situačním učením. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, dle potřeb a volby

dětí. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály. Zpravidla se děti mladší tří let nedokáží delší dobu soustředit. Pozornost udrží jen velmi krátkou dobu. Tomu je zapotřebí činnosti přizpůsobit, flexibilně střídat spontánní a řízené formy, nabízet širokou škálu aktivit. Největší prostor musí být ponechán volné hře a pohybovým aktivitám, řeči, rozvoji sebeobslužných činností a podpoře samostatnosti dítěte. Učitelka uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány přátelské vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

**Podmínky v oblasti psychosociální** – umožňujeme dětem v úzké spolupráci s rodiči adaptaci na mateřskou školu, co nejméně zatěžující přechod z rodinného prostředí do většinou první vzdělávací instituce, kde se dítě nově setká s kolektivem vrstevníků. Vytváříme pro děti stálý, pravidelný, denní režim, ve kterém budou mají dostatečný časový prostor a organizační, materiální a prostorové podmínky pro realizaci činností, stravování, osobní hygienu, odpočinek (i v průběhu dne). Zajišťujeme individuální péči, upřednostňujeme vzdělávání v menších skupinách nebo individuálně. Poskytujeme dětem specifické pomůcky podporující pocity bezpečí a jistoty. Nastavujeme srozumitelná, jednoduchá pravidla a řád.

### **Adaptační program 2 – 3 letých dětí**

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. U dětí mladších tří let (dle potřeby také u ostatních dětí) nastavují třídní učitelky v úzké spolupráci a součinnosti s rodiči individuální adaptační plán. Ten vychází ze zralosti a připravenosti dítěte na vstup do mateřské školy, z předaných informací od rodičů, z úrovně adaptability dítěte. Při plánování je brán zřetel na potřeby rodičů. Zájem dítěte a jeho dobrý start v mateřské škole je naší prioritou. V plánu je stanoven např. čas příchodu dítěte do třídy, setrvání či odchod rodičů, frekvence docházky, doba strávená v mateřské škole, způsob stravování dítěte apod. Plán se ve spolupráci s rodiči může upravovat podle projevů dítěte a jeho postupu v adaptaci na mateřskou školu. Proces adaptace je ukončen v momentě, kdy se dítě dokáže bez velkých problémů odloučit od rodičů a zvládne celodenní docházku.

- Po dohodě s učitelkami mohou rodiče s dítětem pobývat ve třídě, a to ve výjimečných případech na nezbytně nutnou dobu, popř. zvážit v prvních dnech délku pobytu v MŠ.
- Doporučujeme rodičům neprodlužovat ranní loučení.
- Zveřejňujeme Třídní vzdělávací plán činností na nástěnkách z důvodu zvýšení informovanosti rodičů.
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty - mohou si přinést do MŠ svoji oblíbenou hračku (nejlépe plyšovou).
- Děti nejsou nuceny do společných aktivit, samy si mohou zvolit, zda se budou účastnit programu. V opačném případě mohou pouze pozorovat děti při činnosti.
- Snažíme se o individuální přístup k dětem (zvláště u dětí s obtížnou adaptací).
- Vytváříme klidné a radostné prostředí s dostatkem času na zajištění individuálních potřeb dítěte (sebeobsluha, hygiena, stolování).

- Vytváříme důvěru mezi rodiči a učitelkami pomocí spolupráce, vzájemné informovanosti a spoluúčasti na akcích MŠ.
- Děti si pomalu zvykají na společné stravování, nenutíme je do jídla, ale nabízíme. Postupně ochutnávají neznámá jídla. U dětí podporujeme pravidelný pitný režim – každé dítě má svůj hrneček.
- Děti postupně přijímají nově vznikající pravidla třídy, která si společně vytváříme.
- Na základě pravidel třídy vytváříme bezpečné prostředí pro děti (ve třídě, v šatně, v umývárně, při pobytu venku).

**Personální podmínky** zajistíme v souladu s aktuální legislativou tak, aby co nejlépe vyhovovaly náročnosti práce a potřebám dětí. Rozpis pedagogické činnosti učitelů je přizpůsoben tak, aby bylo možné jejich co největší souběžné působení v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne. Od 1. 9. 2020 do doby legislativní úpravy bude ve třídě s mladšími dětmi 3 let další personální podpora např. školní asistent nebo chůva.

**Odborná kvalifikace** bude v souladu se zákonem o pedagogických pracovnících v platném znění. Průběžné vzdělávání učitelek (psychická a fyziologická specifika dvouletých dětí, právní problematiky přijímání dětí atd.).

**Organizace vzdělávání** v souladu s platnou legislativou od 1.9. 2020 zabezpečíme odpovídající počet dětí ve věku od dvou do tří let vzdělávajících se v samostatné třídě a to od 12 do 16 dětí. Za každé ve třídě zařazené dítě mladší tří let se do doby dovršení tří let věku dítěte nejvyšší počet dětí ve třídě (což je 24) snižuje o 2 děti. Takto lze snížit nejvyšší počet dětí ve třídě nejvýše o 6.

**Podmínky v oblasti bezpečnosti** nastavujeme způsobem, který bude eliminovat bezpečnostní rizika, omezujeme přístup k předmětům ohrožujících bezpečnost dětí, zajišťujeme bezpečný pohyb v prostorách třídy i při pobytu venku, umožňujeme využívání pouze odpovídajícího zahradního vybavení, didaktických pomůcek a věcného vybavení odpovídající věku dětí (vhodné pro děti od dvou let). Zohledňujeme i zvýšené nároky na požární bezpečnost.

#### **Výhled na období 2022-2024**

- zajistit finanční prostředky na personální podporu např. ze šablon
- v souladu s legislativní úpravou a její platností přijmout kvalifikovanou pracovníci na pozici školního asistenta či chůvy a spolupracovat s ní
- dodržování denního režimu
- průběžné vzdělávání učitelek
- úzce spolupracovat se zákonnými zástupci dětí - mít vstřícný a důvěryhodný vztah mezi zaměstnanci školy, rodiči i dítětem
- prohlubovat spolupráci s ostatními organizacemi - s odborníky ze školských poradenských zařízení a dalšími organizacemi



## 4 Organizace vzdělávání

**Druh provozu školy:** Celodenní

**Počet tříd včetně bližší charakteristiky:**

Mateřská škola je rozdělena do pěti homogenních tříd s celkovou kapacitou 120 dětí. Druh provozu školy je celodenní.

Sluníčka a Kapičky (věk dětí 2 - 4 roky)

Pomáháme dětem se vstupem do mateřské školy a s postupnou bezproblémovou adaptací. Děti se seznamují s novým prostředím, učí se ho poznávat a orientovat se v něm a chovat se tak, aby se v něm cítily dobře. Seznamují se se zaměstnanci školy a novými kamarády.

Děti učíme samostatnosti při jídle, oblékání a hygieně a základním společenským návykům.

U starších dětí upevňujeme hygienické návyky. Společně s dětmi vytváříme první třídní pravidla podporující ohleduplnost, vzájemnou pomoc, dětská přátelství. Pravidla prohlubujeme a spoluvytváříme nová. Snažíme se o individuální přístup k dětem, respektování jejich tempa. Dále je učíme objevovat okolní svět, orientovat se v něm a chápat vzájemné vztahy a souvislosti. Seznamujeme je s přírodou a okolím.

Bublínky a Hvězdičky (věk dětí 4 - 6 let)

Učíme děti všimnout si změn v nejbližším okolí, uvědomovat si význam životního prostředí. Podporujeme tělesný rozvoj a zdraví, schopnost vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů, zvládat jemnou motoriku a grafomotoriku. Motivujeme děti k samostatnému vyjadřování, kultivovanému projevu a jazykovým dovednostem. Posilujeme samostatnost a tvořivost dětí při řešení problémů. Rozvíjíme prosociální chování a porozumění základním projevům neverbální komunikace. Děti si osvojují některé poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení i psaní. Podněcujeme soustředěnost, pozornost a zájem dětí objevovat a chápat v souvislostech. Děti jsou vedeny ke spolupráci a vzájemné pomoci, spolupodílí se na vytváření pravidel vzájemného soužití. Vytváříme u dětí povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.

Třída Školáčky (5 – 6,5 roku)

Podporujeme rozvoj jazykových a řečových dovedností. Zaměřujeme se na získávání sebevědomí a zdravé sebedůvěry u dětí. Rozvíjíme schopnost dětí žít ve společenství ostatních lidí a chovat se podle přijatých pravidel. Podněcujeme děti k tvořivému myšlení a vyjadřování, zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky. Vytváříme elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí. Dále zdokonalujeme rozvoj jemné motoriky, grafomotoriky, pohybové a manipulační dovednosti. Děti si osvojují některé poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení i psaní. Rozvíjíme soustředěnost, pozornost a zájem dětí objevovat a chápat v souvislostech. Děti jsou vedeny ke spolupráci a vzájemné pomoci, spolupodílí se na vytváření

pravidel vzájemného soužití. Vytváříme u dětí povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí. Individuálně pracujeme s dětmi s odkladem školní docházky.

#### **Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:**

Děti jsou přijímány na základě žádosti rodičů a jsou zařazeny do jednotlivých tříd dle věku, s přihlédnutím na přání rodičů, případně i s ohledem na další skutečnosti podporující zájmy dítěte. Třídy jsou věkově homogenní. V první a druhé budově se vzdělávají děti zpravidla dva roky se stejnými učitelkami, ve třídě Školáčků jeden rok. V měsíci září probíhá ve všech třídách adaptační program, který umožňuje dětem základní seznámení se s ostatními dětmi, s učitelkami, s třídou. Dále je vedeme k pochopení denního řádu a základních třídních pravidel. Délka programu je přizpůsobena aktuálním schopnostem dětí. V případě potřeby je adaptace dále individualizována a učitelky pracují s jednotlivými dětmi a jejich rodiči tak dlouho, až dítě zvládne odloučení od rodičů a docházku do mateřské školy.

#### **Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:**

V každé třídě, ve Sluníčkách, v Kapičkách, v Bublínkách a ve Hvězdičkách, působí dvě paní učitelky, případně asistent pedagoga, ve Školáčcích jedna. Snažíme se o kontinuitu pedagogického působení, proto děti zůstávají ve stejné třídě většinou dva roky.

Přímá pedagogická činnost učitelek je rozvržena tak, aby jejich souběžné působení bylo zejména v době:

- pobytu venku, výletů, akcí
- skupinové práce (dělení třídy do skupin z důvodu náročnější didaktické činnosti)
- individuální práce

#### **Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:**

Ředitel školy stanoví pro zápis dětí do mateřské školy kritéria, která jsou zveřejněna současně s poskytnutím informací o termínu zápisu, s uvedením místa zápisu. Kritéria k přijetí byla vydána ředitelem školy ve směrnici „Směrnice k přijímání k předškolnímu vzdělávání dětí v mateřské škole“. Směrnice je zveřejněna na hlavní nástěnce mateřské školy a je ke stažení na webových stránkách.

#### **Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:**

Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání individuálním vzděláváním dítěte, je povinen oznámit tuto skutečnost řediteli spádové mateřské školy. Oznámení je povinen učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte.

Skutečnost, zda dítě má být individuálně vzděláváno, závisí na rozhodnutí zákonného zástupce dítěte. Vždy by se však mělo jednat o odůvodněné případy, pro které bude dítě vzděláváno individuálním způsobem.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat:

- a. jméno a příjmení dítěte, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,
- b. uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,
- c. důvody pro individuální vzdělávání dítěte.

Ředitel mateřské školy (zástupkyně ředitele pro MŠ) dohodne se zákonným zástupcem dítěte:

- a. způsob ověření (*přezkoušení dítěte v mateřské škole*), zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření,
- b. termíny ověření, včetně náhradních termínů (*ověření se musí uskutečnit v období od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku- konkrétní datum bude domluven na základě vzájemné domluvy se zákonným zástupcem*).

Ředitel mateřské školy ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu .

## 5 Charakteristika vzdělávacího programu

### 5.1 Zaměření školy

Náš celoroční vzdělávací program „Poznáváme svět kolem nás“ rozvíjí dítě v oblasti biologické, psychické, sociální... Dítě získává možnost naučit se potřebné dovednosti, poznávat žádoucí hodnoty a učit se získávat samostatné postoje důležité pro plynulý přechod do základní školy.

#### VIZE MATEŘSKÉ ŠKOLY

##### „Bezpečné, přátelské místo pro všechny“

Chceme být školou, do které chodí děti, rodiče i zaměstnanci rádi, je přátelská vůči rodičům, okolní komunitě a otevřená novým myšlenkám a přístupům.

##### Filozofie školy vychází z těchto principů:

Princip partnerství - vstřícnost školy vůči rodině, dětem a společnosti

Princip otevřenosti - vůči novým myšlenkám, podnětům, metodám a přístupům

Princip angažovanosti - aktivní a tvořivý přístup pedagogických pracovníků

Princip odbornosti - kvalifikovaný tým zaměstnanců, úzká spolupráce s odborníky

Princip individualizace - individuální přístup s cílem podpořit osobnost a samostatnost dětí

**Hlavním úkolem** mateřské školy je připravit děti tak, aby byly osobnostmi, které jsou vzhledem ke svému věku a možnostem samostatné, schopné se dívat kolem sebe a vstřebávat co nejvíce nabízených poznatků. Probouzet u dětí aktivní zájem o hru a chuť objevovat nové věci prožitkovým učením. Vést děti k poznávání okolní přírody, lidových zvyků, tradic a svátků. Učit děti základním sociálně kulturním dovednostem a návykům, k pozitivnímu vztahu k výtvorům lidské práce i k lidem samotným.

V mateřské škole se zaměřujeme na ekologickou výchovu, kterou chápeme jako získávání poznatků a vědomostí o vztazích a souvislostech v životním prostředí. Učíme děti pochopit živou a neživou přírodu, vztahy mezi jednotlivými organismy a působení člověka na přírodu.

K naplnění výchovných úkolů je třeba vytvářet dostatek podnětů vycházejících z poznávání a hodnocení přírody. Základem je hra, která se promítá do všech výchovných činností a pomocí níž dítě získává prvotní vědomosti a znalosti o životě lidí, jejich práci, vzájemných vztazích a vztahu k přírodě.

## 5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Rozvíjíme osobnost dítěte, jeho individualitu, zaměřujeme se na dosažení optimální úrovně osobního rozvoje, učení a poznání a vedeme dítě k získávání zkušeností pro jeho další celoživotní vzdělávání. Posilujeme schopnost dítěte vnímat a porozumět jevům a dění kolem sebe, vedeme ho k chápání a poznávání vztahů, vazeb a souvislostí.

Učíme dítě poznávat hodnoty naší společnosti, chovat se a jednat podle nich. Podporujeme vnímání růzností a rozdílných hodnot společnosti. Prohlubujeme schopnost komunikovat, spolupracovat a podílet se a rozhodovat o činnostech.

Vedeme dítě k vnímání a poznání sebe sama, svých potřeb a možností, k vytváření sebevědomí a sebedůvěry. Dále k poznání, že může jednat svobodně, že může svou životní situaci ovlivňovat a zároveň být zodpovědné za své chování a jednání.

### Obecné cíle

Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení.

Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.

Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

### Specifické cíle

Vzdělávání přizpůsobovat vývojovým kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí a dbát, aby tato vývojová specifika byla při vzdělávání dětí v plné míře respektována. Vytvářet ve škole prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k aktivnímu rozvoji a učení.

Vzdělávání musí být vždy vázáno jak k obecným potřebám daným věkem dítěte, tak k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí a aby pedagogické aktivity probíhaly v rozsahu potřeb každého z nich. Je třeba, aby se každému dítěti dostalo podpory, péče a stimulace v míře, kterou individuálně potřebuje.

Dítě se učí především na základě své interakce s okolím a svou vlastní prožitou zkušeností, proto vzdělávací činnosti v mateřské škole musí být založeny na přímých zážitcích dítěte, vycházet z jeho samostatné činnosti a individuální volby, z dětské zvědavosti a potřeby objevovat. Využívá se přirozený tok dětských myšlenek a spontánních nápadů, poskytuje se dostatek prostoru pro spontánní aktivity a dětské plány a zajišťuje dětem dostatečnou možnost projevat se, bavit se a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem. Dítě musí mít možnost prožívat uspokojení z úspěchu a z překonávání překážek tak, aby se samo vnímalo jako plnohodnotného a schopného jedince, který je svým okolím uznáván a přijímán.

Je důležité vytvářet dětem ve škole vhodné prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení. Veškeré aktivity musí obsahovat prvky hry a tvořivosti, podněcovat radost z učení a zájem dítěte poznávat nové. Při práci s dětmi zařazovat didakticky zacílenou činnost, která je přímo nebo nepřímo motivovaná, a v níž je zastoupeno spontánní i záměrné učení. Využívat metodu tvořivé improvizace, resp. pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci; to poskytuje dítěti srozumitelnou praktickou ukázkou životních souvislostí, učí dítě vnímat spojitosti a napomáhá umocňovat jeho zážitek, což nepochybně zvyšuje přirozenou účinnost vzdělávání.

**Smyslem výuky a výchovy** v mateřské škole je především probouzet v dítěti aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, i odvahu ukázat, co všechno už samo umí, zvládne a dokáže. Vést k odpovědnému vztahu k přírodnímu prostředí, které je obklopuje. Ukazovat jim a učit je, jak mohou svým chováním ovlivnit svět kolem sebe. Učit je poznávat, pomáhat a chránit vše živé i neživé.

Mateřská škola bude probouzet v dítěti aktivní zájem o globální svět poznávání a objevování, a podporovat touhu i odvahu dítěte předvést, co všechno umí, co dokáže a zvládne. To vše ve vztahu k individuálním potřebám a možnostem jednotlivých dětí. Přístup se projeví rovněž ve volbě metod, obsahu a organizaci pobytu dětí v mateřské škole.

Nezbytným předpokladem je dát dětem základy kompetencí důležitých pro život, ve vztahu k jejich věku, individualitě a rodinnému zázemí. Napomáhat k zdravému rozvoji a učení dětí, k osvojování si základů hodnot společnosti a dále podporovat v dětech samostatnou osobnost, schopnou se projevit a působit na své okolí.

### **Hlavní cíl**

Hlavním cílem koncepce výchovně vzdělávací práce jsou spokojené děti, které budou mít při všech činnostech v průběhu celého dne v mateřské škole pocit bezpečí a zájmu o jejich osobu i o jejich potřeby, o jejich zdravý tělesný a duševní rozvoj a rovněž tak spokojení rodiče, kteří nám svěřují své děti do péče.

## **5.3 Metody a formy vzdělávání**

### **Formy vzdělávání:**

Vzdělávání probíhá v průběhu celého dne, formou spontánních a řízených aktivit, které jsou vzájemně provázané, vyvážené a vycházejí z potřeb, možností a zájmu dítěte. Dítě je vzděláváno stále, využíváme přirozených situací, ve kterých má dítě široký prostor k dalšímu rozvoji a učení.

Ve výchovně vzdělávací práci uplatňujeme integrovaný přístup. Předávané poznatky spojujeme s praktickými zkušenostmi a činnostmi a s využitím metod vytváříme vzdělávací nabídku v podobě

integrovaných bloků. Tento přístup umožňuje dítěti poznávat svět v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Dítě získává komplexnější a srozumitelnější pohled na svět a aktivní postoj k němu. K dítěti přistupujeme individuálně s ohledem na jeho schopnosti, potřeby, zájmy a možnosti.

Pedagogické aktivity probíhají v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, každé dítě je stimulováno, citlivě podněcováno k učení a pozitivně motivováno k vlastnímu vzdělávacímu úsilí.

Na základě znalostí individuálních potřeb a možností dětí vybíráme vhodné metody vzdělávací práce, jako např. prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi dětí, situační učení a spontánní sociální učení. Podporujeme dětskou zvědavost a radost dítěte z objevování. Děti pracují s knihou, encyklopediemi, časopisy, hry s přírodními materiály, s přírodninami. Aktivity a činnosti jsou založené na přímých zážitcích dětí. Uplatňujeme situační učení založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápalo jejich smysl.

#### **Metody vzdělávání:**

Vytváříme podnětné prostředí, připravujeme pro ně nabídku činností a aktivit, které si dítě na základě svých zájmů vybírá. Tyto činnosti probíhají za aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách nebo individuálně. Další výchovně vzdělávací práce se odehrává v komunitním kruhu, při pohybových hrách, cvičení, zpívání, literárně dramatických hrách nebo výtvarných činnostech.

Řízená činnost, která vychází ze zájmů, potřeb a zkušeností dětí probíhá i při pobytech venku nebo při odpoledním odpočinku. Všechny činnosti obsahují prvky hry, tvořivosti a nápaditosti. Podněcují děti k samostatnosti a radosti ze zvládnutého.

Mezi další formy naplňující záměry vzdělávání zařazujeme výlety, vycházky, divadla, různé návštěvy, které organizujeme v průběhu celého roku. Dlouhodobě se v naší mateřské škole zabýváme logopedickou péčí u dětí s nesprávnou výslovností hlásek. Z programů zdravotně-preventivních zařazujeme návštěvy solných jeskyní, předplavecký výcvik pro předškolní děti a lyžování na horách. Od roku 2010 jsme členem celostátní sítě mateřských škol se zájmem o ekologickou a environmentální výchovu Mrkvička. Spolupracujeme s ekologickým centrem Sever a organizujeme pro děti společně ekologické programy.

## 5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

### **Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:**

I. stupeň podpůrných opatření v MŠ, mají podpořit dítě, pokud z pozorování dítěte při práci a při hře vyplývá, že má drobné problémy např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s úchopem pomůcek, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, s dovedností reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce, střídat činnosti a respektovat tempo dítěte.

Zpracováváme jednoduchý strukturovaný plán pedagogické podpory, který nastaví pro tyto děti pravidla častějšího vyhodnocování pokroku, poskytování zpětné vazby, vždy s přihlédnutím k věku dítěte a k možným omezením, která obvykle vyplývají z tempa vývoje dítěte. Organizace výuky pak zohlední postavení dítěte ve skupině, ve vztahu k jeho specifickým potřebám se střídají činnosti (formy i druhy) nebo se naopak postupy fixují a vytváří se pevné struktury potřebné k vytváření vědomostí a dovedností.

### **Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP**

Zástupkyně pro mateřskou školu ve spolupráci s výchovnou poradkyní školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona). Učitelka mateřské školy (pokud situaci vyhodnotí, že je potřebná) zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s vedením školy.

Plán pedagogické podpory obsahuje: Charakteristiku dítěte (silné, slabé stránky, popis jeho obtíží, případně sociálně-pedagogickou diagnostiku, aktuální zdravotní stav dítěte, další okolnosti ovlivňující nastavení podpory), dále stanovení cílů rozvoje dítěte, podpůrná opatření v mateřské škole, specifikaci úprav metod práce s dítětem, organizaci jeho vzdělávání, kritéria hodnocení dítěte, pomůcky, požadavky na organizaci práce učitelek, podpůrná opatření v rámci domácí přípravy (po dohodě s rodiči), podpůrná opatření jiného druhu (respektování zdravotního stavu dítěte, rodinné situace, vztahových problémů, postavení dítěte ve třídě) a také způsoby a termíny vyhodnocení účinnosti PLPP. Následně je po dobu 3 měsíců realizován PPLP.

Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory) doporučí zástupkyně mateřské školy využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení (PPP nebo SPC) za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte. Škola pro účel diagnostiky dítěte v ŠPZ vypracuje zprávu o již poskytnuté pedagogické podpoře, ve které uvede,



jaký problém ve vzdělávání dítěte nastal, jaká podpůrná opatření byla uplatňována, jak jsou vyhodnocena.

#### **Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:**

##### **Podpůrná opatření druhého až pátého stupně**

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2 až 5 stupně je doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitele mateřské školy nebo OSPOD.

Zástupkyně školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce.

**Individuální vzdělávací plán (IVP)** škola zpracovává zpravidla pro dítě, které má speciální vzdělávací potřeby a je vzděláváno formou individuální integrace. Podkladem pro zpracování IVP je: doporučení ŠPZ, žádost zákonného zástupce dítěte, nebo rozhodnutí výchovné poradkyně školy. IVP je zpracováván bez odkladu, nejpozději do 1 měsíce po obdržení doporučení a žádosti zákonného zástupce dítěte. IVP vypracovávají učitelky, za jeho vypracování zodpovídá zástupkyně ředitele mateřské školy a výchovná poradkyně školy. Platnost IVP stvrzují podpisy učitelky, zástupkyně ředitele mateřské školy, výchovná poradkyně, pracovník ŠPZ a zákonný zástupce dítěte. Na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte je vzdělávání dítěte poskytováno podle IVP.

**IVP** obsahuje údaje o skladbě druhů, stupňů podpůrných opatření, identifikační údaje dítěte, informace o úpravách obsahu vzdělávání dítěte, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod, forem vzdělávání a hodnocení dítěte, případné úpravy výstupů ve vzdělávání dítěte, údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání dítěte, je zde uvedeno jméno pedagogického pracovníka ŠPZ, se kterým škola spolupracuje.

#### **Pravidla pro zapojení další subjektů:**

Nákupem pedagogické literatury podporujeme příležitosti učitelů k dalšímu vzdělávání. Pedagogové se mohou přihlásit na akreditované semináře, které nabízí vzdělávací pedagogická centra. Naším blízkým spolupracovníkem je školní psychologka, která pracuje v naší škole na částečný pracovní úvazek. Dalším partnerem je pedagogicko-psychologická poradnou Královéhradeckého kraje.

Grantové výzvy vypsané Královéhradeckým krajem nám pomáhají v získání finančních prostředků pro rozvíjení dětí např. i v oblasti nadání.

### **Zodpovědné osoby:**

Zástupkyně pro mateřskou školu komunikuje se školním poradenským zařízením v případech, kdy je potřeba nastavit vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a vytváří doporučení ke vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami. Aktualizuje plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřený na rozvoj kompetencí pro oblast vzdělávání těchto dětí.

Při úzké spolupráci zástupkyně pro mateřskou školu a výchovné poradkyně ZŠ dochází k častým konzultacím nad otázkami zpracování PLPP či IVP, nastavení podpůrných opatření. Situace a problémy konzultujeme i se školní psycholožkou, která poskytuje péči dětem se specifickými problémy či jejich zákonným zástupcům.

Ředitel školy v případě nevyhovujících nebo nedostačujících prostor kontaktuje zřizovatele, zváží možnost podpory stavebních úprav z prostředků Integrovaného regionálního operačního programu nebo rozvojového programu MŠMT.

### **Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:**

- řečová výchova,
- rozvoj grafomotorických dovedností,
- rozvoj vizuálně percepčních dovedností,
- zdravotní pohybová výchova,
- nácvik sociální komunikace,
- zraková stimulace,
- logopedická péče,
- rozvíjení sluchového vnímání,
- prostorová orientace,
- rozumění mluvené i psané řeči a její produkci,
- další oblasti případně vychází z konkrétních obtíží žáka.

### **Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka**

Dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí poskytujeme podporu při osvojování českého jazyka již od nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je potřeba uzpůsobit didaktické postupy a tyto děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání je zřízena skupina bezplatné jazykové přípravy. Vzdělávání ve skupině je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte lze zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Podpůrný materiál při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

## 6 Vzdělávací obsah

### 6.1 Integrované bloky

#### 6.1.1 Příroda kolem nás

Název integrovaného bloku	Příroda kolem nás
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto integrovaném bloku získáváme poznatky o živé a neživé přírodě pomocí všech smyslů, záměrně si všímáme rozmanitostí a změn v přírodě během celého roku. Vedeme děti k pochopení, že jsou součástí přírody. Učíme děti přírodu vnímat, chápat a chránit, udržovat a zlepšovat životní prostředí.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Ovoce a zelenina Máme rádi přírodu Barevný podzim Stromy a jejich plody Zvířata a ptáci v lese Přišla paní Zima Příroda se probouzí Hospodářská a exotická zvířata

## Moje radosti

Název integrovaného bloku	Moje radosti
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto integrovaném bloku dětem přibližujeme tradice, zvyky, obyčeje a vytváříme k nim kladný vztah. Navozujeme klidnou a radostnou atmosféru, umožňujeme dětem citové prožitky a vytváříme pohodu. Vedeme děti ke společnému prožívání svátků a oslav. S využitím her a pohádek prohlubujeme vzájemné sociální vztahy.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Co viděl dráček Andělský, čertovský týden Ten vánoční čas, čas tří králů Zimní sporty Hurá, je tu karneval Koledníček Z pohádky do pohádky

## Já a můj svět

Název integrovaného bloku	Já a můj svět
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto integrovaném bloku pomáháme dětem s adaptací, s navazováním nových vztahů a přátelství. Učíme děti žít ve společenství druhých lidí a spolupracovat s vrstevníky. Přibližujeme strukturu rodiny a vzájemné citové vazby. Seznamujeme je s okolním prostředím, se životem na vesnici. Rozlišujeme různé druhy dopravních prostředků a vedeme děti k uplatňování zásady „vidět a být viděn“. Učíme děti poznávat a vnímat své tělo, vytvářet zdravé životní návyky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Já a moji kamarádi Já a moje vesnice (posvícení) Já a moje město Jaký máme čas? Cestujeme křížem krážem Moje rodina

## Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Vzdělávací obsah ŠVP je zpracován do tří integrovaných bloků:

- Příroda kolem nás
- Moje radosti
- Já a můj svět

Hlavní integrované bloky vycházejí z vizí a koncepce mateřské školy. Integrované bloky jsou závazné pro všechny třídy, určují širší obsahový rámec. Každý blok je dále rozpracován do tematických částí, ze kterých si každá třída volí ty části, které odpovídají konkrétním potřebám a specifikům jednotlivé třídy. V průběhu školního roku nemusí být vyčerpány všechny tematické části. Tematické části nejsou časově omezeny, jejich délka a doba zařazení do programu je dána aktuálními potřebami a situací ve třídě. Tematické části rozpracovávají učitelky a tvoří obsah třídního vzdělávacího programu. Obsahová část vzdělávacího programu je pravidelně hodnocena z hlediska školy i jednotlivých tříd.

**Třídní vzdělávací program** je pracovní materiál třídních učitelek. Obsahová část TVP vychází z ŠVP. Vzniká v průběhu roku a plně respektuje potřeby dětí v jednotlivých třídách.

Povinné součásti TVP:

- Jmenný seznam dětí
- Charakteristika třídy – věkové složení dětí, poměr chlapců a dívek, mimořádně nadané děti, problémové děti, výrazné zájmy a projevy dětí (v obecné rovině).
- Denní řád – respektuje specifika každé třídy, obsahuje pravidla stanovená v ŠVP, závazně stanovuje termíny výdeje jídla.
- Pravidla chování a jednání, která si stanoví každá třída podle svých potřeb (chování k sobě navzájem, oslovování, příchody do třídy, odchod z MŠ, ukončení her a úklid apod.)
- Obsah výchovně vzdělávací práce (písemné přípravy, integrované bloky) – vychází z ŠVP. Témata jsou přiměřená věkovým schopnostem dětí, jsou zaměřena zejména na realitu, která je dětem blízká, respektují zájmy předškolních dětí, mají logickou návaznost (dle možností).
- Přehled básní a písní, se kterými se děti v průběhu roku seznamují, třídních akcí (výletů, exkurzí, návštěv, kulturních či sportovních aktivit). Přehled přečtených knih při odpočinku.
- Pravidelné hodnocení integrovaných bloků (vzdělávací cíle + soulad s RVP PV).

TVP lze doplnit dalšími materiály dle potřeb třídních učitelek. Je to soubor povinných a nepovinných součástí tvořící cílený, plánovitý, systematický dokument pro konkrétní třídu.

**Písemná příprava** je plán integrovaného. Je to pracovní materiál učitelky. Plány vznikají postupně v průběhu školního roku a tvoří obsah třídního vzdělávacího programu. Plány musí splňovat stanovená kritéria.

- téma bloku vychází z ŠVP, využívá všech typů metod uvedených v ŠVP
- integrovaný blok:
  1. **rozvíjí dítě v učení, poznatků**
  2. **seznamuje děti s hodnotami, které uznává naše společnost**
  3. **poskytuje dětem prostor pro samostatnost, učení a postoje**
- obsahuje činnosti ze všech pěti oblastí v RVP PV, lze posoudit míru naplněných stanovených cílů
- respektuje aktuální situaci ve třídě, respektuje individuální možnosti a schopnosti ve třídě
- využívá aktuální konkrétní podmínky (kulturní, klimatické, společenské, sportovní apod.)
- časová dotace vyhovuje učitelce a dětem

## 6.2 Dílčí projekty a programy

Naše mateřská škola se snaží připravovat všem dětem pestrou a vyváženou nabídku činností po celý den. Děti mají možnost navštěvovat kroužky v mateřské škole, programy a akce připravené ve spolupráci s o.s. Ulita a mimoškolní aktivity v ZŠ.

### Nabídka aktivit v rámci vzdělávání:

- Logopedické chvílky
- Logopedická depistáž
- Říkej, mluv a povídej
- Šikovné ručičky
- Chytří stavitelé

### Nadstandartní aktivity, kroužky

- Výtvarný kroužek
- Pěvecký sboreček Zpěváček
- Lyžařská školička
- Předplavecký výcvik
- Taneční kroužek Creado (pro předškolní děti v ZŠ)
- Další kroužky ve spolupráci s o. s. Ulita

### Nabídka aktivit v rámci vzdělávání:

#### Logopedické chvílky

Logopedické chvílky provádíme ve všech třídách každý den. Jazyková cvičení zařazujeme během dne při hrách a aktivitách spontánních či řízených činnostech souvisejících s tématy, vycházejících ze zájmu dětí nebo z nahodilých situací. Využíváme různé možnosti k zařazení jazykových chviliek během celého dne – ranní hry, ranní kruh a cvičení, spontánní a řízené činnosti a pobyt venku. Zaměřujeme se na

dechová a artikulační cvičení, motoriku mluvidel, rytmizaci, smyslová cvičení, jemnou a hrubou motoriku, grafomotoriku a na rozvoj řeči a jazyka.

V každé třídě využívají děti k logopedickému cvičení zrcátka, pomůcky na dechová cvičení, rytmické nástroje, didaktický a metodický materiál, hry, předměty, obrázky nebo počítačovou techniku.

### **Logopedická depistáž**

Logopedickou depistáž provádí logopedická asistentka. Jejím úkolem je aktivně zmapovat vývoj řeči u dětí starších čtyř let a posoudit, zda se řeč správně vyvíjí, popř. odhalit rizikové faktory a doporučit rodičům návštěvu logopedické poradny. Problémovou situaci s vývojem řeči u dětí se nám daří stabilizovat. V každé třídě pracuje minimálně jedna logopedická preventistka, která vytváří vhodné zázemí pro rozvoj logopedické prevence a poskytuje poradenství rodičům. Pokud se u dětí vyskytnou vážnější potíže, rodičům je doporučena logopedická péče u některého z klinických nebo školských logopedů.

### **Říkej, mluv a povídej**

Cíl:

- Rozvíjet jazyk a kulturu mluveného slova.
- Podporovat přirozený řečový rozvoj komunikativních dovedností a schopností dítěte.
- Posilovat sociální a komunikativní vztahy.
- Přispět ke zlepšení úrovně řeči.

Organizace:

Věková skupina: 5 – 6 let

Doba a místo trvání: říjen – květen, třída Školáčků

Časový rozvrh: 1x týdně, 45 min.

Aktivita je pro přihlášené děti zdarma. Je určena pro předškolní dětmi, které mají problémy s vyslovováním některých hlásek, s hybností jazyka nebo se slovní zásobou.

### **Šikovné ručičky**

Cíl: Rozvíjet u dětí jemnou motoriku, kreativitu, estetické cítění, seznámit se s netradičními materiály a technikami, zkoumat a objevovat, relaxovat. Kroužek nebude vždy jen primárně zaměřen na výsledek, ale také na proces (pokusy a objevy, abstraktní projevy, relaxační činnost).

Organizace:

Věková skupina: 4 – 6 let

Časový rozvrh: 1x za 14 dní, 1 hod.

Aktivita je pro přihlášené děti se zájmem o pracovní činnosti zdarma.

Obsah:

- seznámení se s netradičními výtvarnými materiály a technikami

- tvoření k dekoraci třídy/mateřské školy
- vytváření drobností, které si děti mohou ihned odnést domů (např. náramek...)
- výtvarný experiment (abstrakce)
  
- zkoumání a objevování přírodních, fyzikálních jevů názornou a zábavnou formou

### **Chytří stavitelé**

**Cíl:** Podporování zájmu o konstruktivní stavebnice a konstrukci staveb, rozvíjení poznávacích schopností a rozlišení některých specifických částí stavebnic. Rozvíjení trpělivosti při stavění, zrakového vnímání a představivosti.

Organizace:

Věková skupina: 4 – 7 let

Počet dětí ve skupině: 12

Délka kroužku: 45 min.

Doba trvání: říjen - červen

Obsah:

- naučit se rozpoznat barvu i její odstíny, tvar dílů stavebnice
- postavit konstrukci, stavbu, model
- všimnout si vlastností dílů stavebnice, rozpoznat je (povrch, hmotnost, tvary, teplota)
- najít díly stavebnice podle slovního pokynu
- rozpoznat díly stavebnice podle hmatu
- napodobit činnost podle vzoru (postavit modely podle námětových listů a podle sestaveného modelu)
- postupovat při konstruování modelu podle instrukcí učitele
- domýšlet správná konstrukční řešení, řešit možnosti jejich změny
- osvojení si nových poznatků a dovedností – učení
- osobní, sociální a emoční vývoj - utváření vztahů
- vzájemná spolupráce při návrhu a stavbě svých modelů

### **Nadstandardní aktivity, kroužky**

#### **Výtvarný kroužek**

**Cíl:** Rozvíjet dětskou fantazii, představivost, trpělivost, výtvarné schopnosti, estetické cítění, samostatnost (při volbě materiálů a pomůcek), seznámit se s novými výtvarnými pomůckami, technikami a postupy a vytvářet radostné prostředí při práci.

Organizace:

Věková skupina: 4 – 6 let

Počet dětí ve skupině: 12

Doba a místo trvání: říjen – červen, ve třídě Bublinek v zadní budově



Kroužek hradí rodiče ročně.

Obsah:

- podporování dětské kreativity
- vytváření výtvarných prací k výzdobě propojovací chodby
- využívání dalších prací do VV soutěží na daná či libovolná témata a na vánoční adventní trhy do KSD
- poznávání nových výtvarných pomůcek a jejich způsoby využití
- rozvíjení jemné motoriky, vizuomotoriky, zrakového vnímání při plošném i prostorovém tvoření
- rozvíjení haptického vnímání

Očekávané výstupy:

- samostatnost a nebojácnost při tvoření i používání nejrůznějších materiálů a pomůcek
- ohleduplnost a schopnost vzájemně si pomáhat
- trpělivost při vytváření složitějších a rozsáhlejších výtvarných prací
- podporovat a dále rozvíjet talent dětí
- napomáhat vytváření citu pro detail i barvu

### **Pěvecký sbor Zpěváček**

**Hlavní cíl:** Rozvíjet hudebnost dětí, vést je k získání vztahu k hudbě, zpěvu a umění jako důležité součásti života. Dále rozvíjet kreativní schopnosti, estetické cítění, emocionální sebevyjádření, smysl pro rytmus, spojení pohybu s hudbou. Naučit děti radovat se z úspěchu celého kolektivu, získat sebevědomí (např. při vystoupeních) a umět se podíídit celé skupině dětí.

- rozvíjet hudební schopnosti dětí
- rozvíjet schopnost porozumět, vnímat a soustředit se
- aktivovat všechny smysly
- upevňovat soustředěnost a pozornost
- rozvíjet smysl pro rytmus
- rozvíjet sebevědomí dětí

Organizace: Zpěváček se bude scházet pravidelně každý čtvrtek od 15.20 do 16.20 ve třídě Hvězdiček. Ke zpěvu se bude využívat prostor herny kolem klavíru ve třídě Hvězdiček. Domů budou děti dostávat noty s písničkami, které se budeme učit, aby si mohly zpívat i doma s rodiči. Do sboru budou přijímány děti dle zájmu – od 3 do 7 let. Při nácviku písní budeme využívat nejen vokální činnost – pěvecký a mluvní projev, intonaci, rytmus, rozvoj hudebního sluchu, ale také hudebně-pohybové činnosti a instrumentální činnosti.

### **Předplavecký výcvik**

Cílem předplaveckého výcviku je vypěstovat u dětí důvěru ve vlastní schopnosti, naučit je se nebát vody, věřit sobě i dospělým. Učí se základní pohyby rukou i nohou, které budou potřebovat při plavání, nacvičují dýchání do vody. Seznamují se se základy plaveckých stylů formou hry, trénují orientaci se ve vodním prostředí, odbourávat strach z vody a uvolnit se, potápět se a plavat pod hladinou, foukat do vody, položit se na hladinu na břicho i záda a skočit do vody po nohou. Děti mají na sobě pásek, který je ve vodě nadlehčuje a zabraňuje jejich potopení a další nadlehčovací pomůcky, nejčastěji destičky.

Plavání probíhá v plaveckém bazénu v Hradci Králové ve spolupráci s plaveckou školou. Děti se účastní jednoho cyklu, tj. 10 lekcí po 45 min. a jedné návštěvy aquaparku. Paní učitelky zodpovídají za děti po celou dobu výcviku. Plavání si hradí rodiče dětí.

### **Lyžařská školička**

Cílem programu je seznámení dětí se základy sjezdového lyžování, osvojení si nových dovedností v závislosti na předchozí úrovni malého lyžaře (začátečník, mírně pokročilý, pokročilý) a vytvoření kladného vztahu ke sněhu a zimním sportům obecně. Výuka probíhá skupinovou formou s využitím vhodných didaktických pomůcek a průpravných cvičení. Děti se seznamují s jízdou na lanovém vleku, pokročilejší na vleku – pomě i kotvě.

Lyžování je nabízená aktivita v zimním měsíci, trvající jeden týden. Jezdíme do Orlických hor každý den po obědě a vracíme se odpoledne v 16:30. Lyžování si hradí rodiče přihlášených dětí.

## 7 Systém evaluace

K nahlédnutí v kanceláři mateřské školy.